

Innehållet i veckans Nyhetsbrev

- EU-topptjänsteman tror inte på några radikala ändringar i CAP efter år 2013
  - ”Vi behöver landsbygdsambassader” – debattartikel av professor Peter Lundqvist
  - Glesbygden i Värmland vinnare i unikt samkörningsprojekt
  - Dansk regionpolitiker hoppas på lokala initiativ för landets landsbygd
  - Generalplanläggning ger fart åt byautvecklingen
  - ”Internet växer från glesbygden mot centrum” – Finlandssvenskt Fiberforum arbetar för välfungerande och snabba nätverk
  - Läs även detta: **Projektet Active Life Village för nya innovationer inom servicebranschen* **Rekreationsturism tema i årets första nummer av MaaseutuMatkailu* **Guidebok från YTR hjälp för föreningar i ekonomi- och skattefrågor* **Inga projektbeslut från TE-centralerna förrän i mitten av februari* **Byaaktörernas vårkonferens hålls i mars* **Info om pengar och praktiskt stöd för småföretagare* **Det går ännu att ge feedback i dag om webbplatsen Landsbygd.fi*
-

EU-TOPPTJÄNSTEMAN TROR INTE PÅ NÅGRA RADIKALA ÄNDRINGAR I CAP EFTER ÅR 2013

Enligt chefen för EU:s direktorat för jordbruks- och landsbygdsutveckling Jean-Luc Demary är det knappast några stora omställningar av EU:s jordbrukspolitik att vänta efter år 2013, utan den nuvarande stödpolitiken utvecklas sannolikt vidare på basen av dagens system med två pelare. Generaldirektör Demary var en av huvudtalarna vid jordbrukskonferensen i Oxford, *the Oxford Farming Conference*, i början av den här månaden. Demary konstaterade bl.a. att CAP (Common Agricultural Policy) också kommer att behöva en stark andra pelare för landsbygdspolitiken och räknade med att samtliga ingredienser i dagens landsbygdspolitik kommer att förbli relevanta även efter 2013. I vilket fall som helst så förblir landsbygdsstödens andel av jordbrukets budget oförändrad, men sannolikt kommer andelen att öka, antog han. Demary ansåg att landsbygdsstöden bör förbli en del av jordbrukspolitik, för om stödsystemet skulle integreras med andra sektorer, föreligger risk att stödpengarna dras till urbana områden i regioner som betecknar sig som ”rurala”. ”*Detta motsvarar inte de ursprungliga avsikterna med genuin landsbygdsutveckling*”, inskräpte Demary. *Läs mer i tidningen Landsbygdens Folk från senaste vecka (16.1). Uppgifterna finns i en något förkortad version på deras hemsida under adress http://www.slc.fi/lf_nyhet.asp?id=2787.*

”VI BEHÖVER LANDSBYGDSAMBASSADER” – DEBATTARTIKEL AV PROFESSOR PETER LUNDQVIST

Det blåser åter positiva vindar i Sverige kring bonden, lantbruket och landsbygden. Intresset för livet på landet är större än på länge, vilket syns i medierna, alltifrån ”Bonde söker fru” i TV till lättsamma artiklar om landsbygden i de flesta tidningar och tidskrifter. Den positiva utvecklingen på landsbygden med bl.a. ökad lönsamhet inom lantbruket, innebär att det även

finns behov av allt flere som bor och jobbar där. Men samtidigt har man aldrig haft så många i det svenska urbaniserade samhället som saknar relationer till personer på landsbygden. Allt färre vet hur ett modernt lantbruk fungerar. Journalisten Peter Sylwan har en gång påstått att motorvägarna är landsbygdens bästa vän, d.v.s. bra kommunikationer – både trafikmässigt och via bredband. Professor Peter Lundqvist från Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) lägger till ytterligare en faktor som ytterst viktig: mötesplatser för stad och land. *”Var kan en stadsmänniska träffa en bonde för att diskutera produktionen av våra livsmedel? Var kan en person som är nyfiken på landsbygdens möjligheter för boende, försörjning och företagande få goda råd? Var kan den som vill få tips på landsbygdens semester- och utflyktsmål få direktkontakt med någon sakkunnig? Var kan den få råd som vill diskutera landsbygdssektorns utbildningar på t.ex. naturbruksgymnasier och SLU?”* Det är inte i städerna, där flertalet av svenskar bor. Vid Sergels torg mitt i Stockholm hade Lantbrukarnas riksförbund (LRF) under många år sitt huvudkontor. Varför använde man inte denna plats som en mötesplats mellan stad och land? Varför kan man inte etablera ambassader för landsbygden i alla större svenska städer? Det är på tiden att skapa fysiska mötesplatser där konsumenter och producenter kan mötas, diskutera, debattera och kanske utveckla nya affärsidéer tillsammans. En landsbygdsambassad borde vara av gemensamt intresse för alla aktörer på den svenska landsbygden, alltifrån kommuner, LRF, SLU till små och stora företag med landsbygdsanknytning. *”EU:s nya landsbygdsprogram stöttar all form av landsbygdsutveckling, inte bara jordbruk och skogsbruk. Att skapa mötesplatser mellan stad och land där flertalet människor bor borde vara en högklassig form av landsbygdsutveckling i vår tid – även utan EU-stöd!”*, avslutar Lundqvist sin debattartikel i Aftonbladets nätupplaga. *Artikeln finns under webbadressen <http://www.aftonbladet.se/debatt/article4213047.ab>.*

GLESBYGDEN I VÄRMLAND VINNARE I UNIKT SAMKÖRNINGSPROJEKT

Under flera år har det efter initiativ från Vägverket i Värmland, Sverige förts diskussioner mellan dem och länets stora leverantörer av dagligvaror om hur man gemensamt skall kunna samordna sina transporter till glesbygden. Nu har man lyckats få till ett projekt som går under namnet *Vi samkör din mat*, där länets tre största lokala distributörer av livsmedel kommer att delta. *”Det är ett unikt projekt, det första utanför storstäderna i Sverige och går det bra kan det få spin-off-effekter och utvecklas vidare”*, säger Vägverkets chef i Värmland Inge Nilsson Piehl. Varje år transporterar Milko, Färskvarucentralen och Konsum Värmland ca 140000 ton dagligvaror till sina värmländska kunder och kör sammanlagt hela 2430000 kilometer med sina 48 lastbilar och 13 släp. Det blir dyra transporter när man kör var för sig, vilket efter hand har lett till att man tvingats minska distributionen av varor till bl.a. vissa lanthandlare från två till en gång i veckan. Målet är att få ned kostnaderna med 20 procent. Enligt informationschefen Klas Olsson på Konsum Värmland kan de genom samgången bibehålla eller kanske t.o.m. förbättra servicen och hitta en logistik som på hemvägen, då lastbilarna går tomma, tar med livsmedel från den lokala närproducerande livsmedelsindustrin som växer, men som i dag har problem med att kunna föra ut sina varor. *”Det går ju inte för lanthandlare och annan service att konkurrera om man bara får en leverans per vecka och det leder till utslagning även av andra verksamheter i bygderna om butiker och kiosker försvinner och då minskar även besöksnäringen”*, säger Per-Eric Fernlöf som är platschef vid Färskvarucentralen i Karlstad. Enligt chefskonsulenten på NTF Värmland Peter Thörn är planen att kunna starta de här transportererna efter semestern med lastbilar med en gemensam logotyp. Tack vare det här projektet minskas vägslitaget genom färre fordon på vägarna, vilket förbättrar miljön. Servicen för lanthandlarna bibehålls och livsmedelsproducenterna kan få hjälp med transporter. Förhoppningen är även att fler distributörer kan ansluta sig, bl.a. ICA. Projektet, som kommer att pågå fram till år 2011, har en budget på 2,7 miljoner kronor,

varav ca hälften är bidrag från EU. Därefter skall en utvärdering göras. Förhoppningen är att satsningen då skall bära sig utan några tillskott utifrån. *Uppgifterna är från nwt.se, som är nätupplagan för tidningarna inom Nya Wermlands-Tidningens AB, och finns under webbadressen <http://www.nwt.se/article452144.ece>.*

DANSK REGIONPOLITIKER HOPPAS PÅ LOKALA INITIATIV FÖR LANDETS LANDSBYGD

Danske regionpolitikern Carsten Abild i Region Syddanmark hoppas mycket på alla de lokala initiativ som tas på den danska landsbygden, för enligt honom har storkommunerna blivit stora administrativa apparater, där de nya strukturerna bidragit till att bara de mest framträdande politikerna numera syns i media. En stor del av den lokala makten har även i praktiken flyttats upp till staten och folketinget. Många landsbygdsbor har därför fruktat, att de nya storkommunerna tar livet av landsbygdssamfundena. Sålunda är behovet större än någonsin att de lokala krafterna samlas, framförallt inom de s.k. Leader-områdena och de lokala aktionsgrupperna. I år är det valår, då det skall väljas kommunfullmäktigen, stadsfullmäktigen och regionråd. Allt tyder på att de politiska krafterna kommer att sakna kandidater. Här kan de aktiva landsbygdsborna ta tag i saken och uppmana representanter från lokalråd, byaråd och invånarföreningar att anmäla sig för den politiska banan. För enligt Abild skall det fortsättningsvis kämpas för att skapa utveckling och tillväxt i byarna och på landsbygden i Danmark. Men regionpolitiker Arbilds försök att i sin blogg ge uttryck för en öm medkänsla med landsbygdens mindre samhällen står inte oemotsagd, då signaturen ”Anette” ställt sig frågande under hans kolumn *Landsbyerne i kommunalbestyrelsen i 2009* (från 29.12.2008) till varför Abilds eget styrande parti Venstre bidragit till den centralisering som han själv nu verkar oroad över. *Uppgifterna är från Gränsbrytning – Nyheter om regioner och regional utveckling i Norden och från regionpolitikern Carsten Abilds blogg under webbadressen <http://blog.regionsyddanmark.dk/carstenabildpaabloggen/?p=51>.*

GENERALPLANLÄGGNING GER FART ÅT BYAUTVECKLINGEN

Miljöministeriet och Landsbygdspolitikens samarbetsgrupps (YTR:s) temagrupp för landsbygdsboende har startat ett utvecklingsprojekt för byaplanläggning, i vilket deltar kommuner och byaaktörer från olika delar av landet. Målet med projektet, som varar 1,5 år, är att hjälpa byarna i deras byggande och ge byborna en starkare roll i uppgörandet av planen. Projektet hör ihop med förändringarna i markanvändnings- och byggnadslagen, som trädde i kraft från årsskiftet. Enligt lagen kan generalplanen allt smidigare användas direkt som grund för byggnadslovet på byområdena. Inom ett sådant här generalplansområde behövs inte längre en detaljplan eller olika lösningar av planeringsbehov. Avsikten är att de deltagande kommunerna och byarna skall fundera över, hur man får (utgående från invånarna) en byaplanering och planläggning att förenas. Byarna uppgör redan nu många byaplaner, vilka innehåller t.ex. kartläggning av byggnadsplatserna. Deltagande byar och kommuner är: Arpela by i Torneå, Tikkala by i Korpilahti, Urajärvi by i Asikkala, Pohjaslahti by i Mänttä-Vilppula, Vuonilahti by i Lieksa, Jukojärvi by i Keuru och Koskenkylä-Manetere by i Vesilahti. Projektet koordineras av en projektgrupp med deltagare från miljöstyrelsen, Finlands Kommunförbund och YTR:s temagrupp för landsbygdsboende, samt de som är med från kommunerna och byarna. Dessutom grundas ett bredare byaplannätverk, där det presenteras och kommenteras resultat från projektet. En guidebok kommer att ges ut som berör generalplanläggning och byaplanering, samt en broschyr som riktar sig till myndigheterna, planläggarna och byaaktörerna. Ytterligare kommer det att ordnas öppna seminarier om byaplanering och planläggning. *Uppgifterna (på finska) är från miljöministeriets hemsida och finns på webbadress <http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=310598&lan=fi&clan=fi>.*

”INTERNET VÄXER FRÅN GLESBYGDEN MOT CENTRUM” – FINLANDSSVENSKT FIBERFORUM ARBETAR FÖR VÄLFUNGERANDE OCH SNABBA NÄTVERK

Den finlandssvenska optofibernetgruppen Finlandssvenskt Fiberforum är en intressegrupp som i ca 10 år på frivillig bas verkat för att Svenskfinland skall vara en föregångare inom uppbyggnad av välfungerande och snabba nätverk och där informationssamhällets tjänster skall förmedlas genom ett kustnät som sträcker sig från Pyttis i Östra Nyland till Nedervetil i norra Österbotten. Guje Källberg, IT-företagare i Bromarv, är en av dem som deltagit från första början och är numera ansvarig för gruppens debattforum som heter Finlandssvenskt Fiberforum (<http://bredband.selfip.net/forum/>). Forumet, som inte har en finskspråkig motsvarighet, är ett verktyg för att utbyta erfarenheter och diskutera de snabba datanätens framtid i Svenskfinland, samt internationellt. Forumet är en inkörsport för nya byanätsbyggare, för här diskuterar man en massa nyttiga frågor, som t.ex. hur man lägger sjökabel mellan två holmar, kostnaden för en Internetanslutning till ett byanät och om byanätet skall vara ett andelslag eller aktiebolag. *Texten är från en längre artikel till ett kommande nummer av tidningen Maaseutu Plus – Landsbygd Plus, skriven av forskaren Philip Donner.*

LÄS ÄVEN DETTA

Projektet Active Life Village för nya innovationer inom servicebranschen

Startskottet för det nya projektet *Active Life Village*, en by för aktivt liv, gick i gång (22.1) i Hagalund i Esbo. Idén med projektet är att kombinera forskning, service och företagsamhet för att finna nya innovationer inom servicebranschen. Seniorerna skall bli en aktiv del av forskningen, och som en del av projektet skall bl.a. ett nytt komplex för äldreboende byggas i Otnäs. Forskningsfaciliteterna skall stå klara om ett år i en satsning som yrkeshögskolan Laurea, Tekniska högskolan och Esbo stad står bakom. *Uppgifterna är från YLE:s Internytt under adress <http://svenska.yle.fi/nyheter/artikel.php?id=149397>.*

Rekreationsturism tema i årets första nummer av MaaseutuMatkailu

Landsbygdspolitikens samarbetsgrupps (YTR:s) temagrupp för turism har utkommit (9.1) med årets första nummer av tidskriften *Maaseutu & Matkailu*. Man kan bl.a. läsa om de nya uppgifterna för temagruppen, vilken funnits i 14 år, för perioden 2009-2011, utvecklingsprogrammet Outdoors Finland, okonstlade erfarenheter i Karelen, sjön som den östfinska rekreationsturismens grundpelare och GoSauna som vill betjäna den finländska bastun. *Det här vinternumret av tidskriften kan läsas (på finska) under webbadressen http://issuu.com/eklektifinland/docs/maaseutu_matkailu_talvi_2009?mode=embed. För äldre nummer skriften se adress <http://www.maaseutupolitiikka.fi/index.phtml?s=150>. *Maaseutu & Matkailu har utkommit sedan år 1996, i elektronisk form från och med 2007.**

Guidebok från YTR hjälp för föreningar i ekonomi- och skattefrågor

Landsbygdspolitikens samarbetsgrupp (YTR) har gett ut en guide (på finska), där de små föreningarna kan få råd i vardagliga ekonomi- och skattefrågor. Syftet med guideboken är att underlätta bördan för dem som deltar i föreningsverksamheten och att saker sköts enligt lagen. Författaren Paula Pylkkänen, Maaseuden Sivistysliitto – Landsbygdens bildnings- och kulturförbund, samt guidesammanställaren YTR:s temagrupp för medborgarorganisationer ordnar även för föreningar till ämnet hörande utbildning. *Mer info finns under adressen http://www.maaseutupolitiikka.fi/?972_m=974&s=343. Guideboken återfinns på adress http://www.maaseutupolitiikka.fi/files/840/Yhtalo_Yhdistyksen_talous_ja_verotus.pdf.*

Inga projektbeslut från TE-centralerna förrän i mitten av februari

Landsbygdsverket (Mavi) har informerat aktionsgrupperna om att 2009 års projektfinansieringsramar behandlas i finansutskottet 11.2 och i statsrådet 12.2. De nya finansieringsramarna torde finnas tillgängliga i systemet efter medlet av februari. Mavi ger dessutom skild information om när beslutsprocessen kan inledas. *Läs mer på adress http://www.sameboat.fi/index.php?option=com_content&task=view&id=92&Itemid=107.*

Byaaktörernas vårkonferens hålls i mars

Suomen Kylätoiminta ry – Byaverksamhet i Finland rf (SYTY) arrangerar konferens för byaaktörer på Next Hotel Linnea i Riihimäki (www.nexthotels.fi/linnea) med start på fredag 20.3 kl. 12 och avslutning på lördag 21.3 kl. 16. Program och anmälningsförfarande kommer i ett senare skede. Men den som nu vill ha info om programinnehållet kan kontakta utvecklingschef Tuomas Perheentupa på mobil 050 592 2726, medan ekonomisekreterare Raija Tuppurainen, mobil 045 133 5391, kan ge upplysningar om arrangemanget.

Info om pengar och praktiskt stöd för småföretagare

Det finns möjligheter till praktiskt stöd och finansiering för småföretagare att utveckla sitt företag och för nyanställning. Information om nya möjligheter ges på After Eight i Jakobstad 26.1 med finskt tillfälle kl. 17 och svenskt kl. 19, i Kronoby Folkhögskola 29.1 kl. 18 och på Hotell Polaris i Pedersöre 16.2 kl. 19. *Anmälan till Jakobstad (sista dag 22.1, men vid intresse ta kontakt) görs på mailadress dahlskog@concordia.jakobstad.fi, till Kronoby (senast 27.1) under adress carola.wiik@kfhs.fi och till Pedersöre (senast 14.2) på webbadressen katta.svenfelt@pedersore.fi.*

Det går ännu att ge feedback i dag om webbplatsen Landsbygd.fi

Landsbygd.fi-webbplatsens användbarhet skall förbättras och man vill för utvecklingsarbetet kartlägga användarnas erfarenheter och feedback genom ett frågeformulär. Alla som är med i enkäten, deltar i utlottningen av ett överraskningspris. *Enkäten finns under webbadressen <http://www.webropol.com/P.aspx?id=289528&cid=42432228>. Webbplatsen Landsbygd.fi, som öppnades 1.5.2007, sköts av landsbygdsnätverksenheten som producerar tjänster för landsbygdsnätverket.*

VAD HAR HÄNT?

Skriv ner några rader om vad som är på gång i er region eller organisation och som kan vara av allmänt intresse för alla!

Nyhetsbrevet utkommer en gång i veckan och sänds till Byaservice samarbetsgrupp, nyckelpersoner d.v.s. de som representerar Byaservice i olika centrala organ, projektledare som jobbar inom Byaservice, de lokala aktionsgrupperna, de regionala byaorganisationerna och till olika personer/organisationer med anknytning till landsbygdsutveckling. Alla som har något att informera om, skickar in sina bidrag till e-mailadress: kenneth.sundman@ssc.fi. Skriv mycket kort och undvik bilagor. Hänvisa hellre till webbsidor för mer info.

Nyhetsbrevet kan även läsas på Svensk Byaservice hemsida, www.bya.net. Vill du komma med på vår sändlista, sänd då mail till adressen kenneth.sundman@ssc.fi. Ifall någon inte vill ha Nyhetsbrevet i fortsättningen, meddela till samma e-mailadress ovan.
